

підрозділу у невідкладних ситуаціях проводити такі заходи в рамках відкритого кримінального провадження без відповідного рішення слідчого. Крім того, ці зміни повинні враховувати питання щодо термінів виконання оперативними працівниками завдань слідчого, особливо в разі об'єктивної неможливості їх виконання у встановлені строки через обставини, пов'язані з воєнним станом.

Отже, деякі аспекти організації оперативно-розшукової діяльності в умовах воєнного стану потребують адекватної відповіді та нормування на рівні законодавства. Це вимагає ухвалення спеціального законодавства, яке має включати положення, що регулюють особливі процедури здійснення оперативно-розшукових заходів в умовах введеного режиму.

1. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-ХІІ із змін. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення 21.10.2023)
2. Павленко С.О. Основи оперативно-розшукової тактики: монографія. Київ : «Видавництво Людмила», 2022. 624 с
3. Князєв С. М. Загальна характеристика організації оперативно-розшукової діяльності та негласної роботи національної поліції України. Південноукраїнський правничий часопис. 4. 2019, Ч. 3. С. 146-151.
4. Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України». Закон України №2123- IX від 15 березня 2022 року URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2123-20#Text>. (дата звернення 21.10.2023)

РИБАЛЬЧЕНКО Людмила,
доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент

ГЕНДЕРНА НЕРІВНІСТЬ В ОПЛАТІ ПРАЦІ В КРАЇНАХ СВІТУ ТА В УКРАЇНІ

Гендерна нерівність між чоловіками та жінками в усьому світі відбувалася завжди і спостерігається нині в багатьох сферах життєдіяльності. Для її подолання необхідно пройти значно складний шлях, але це не є питанням навіть десятків років, а суттєвого тривалого періоду.

Актуальним питанням в цьому напрямі є оплата праці. За даними дослідження всесвітньої організації Global Gender Gap Report 2023, гендерний розрив в оплаті праці становить близько 20%. Найбільшою є нерівність в оплаті праці між чоловіками та жінками в Південній Кореї, де

розрив становить 31,06%, далі йде Ізраїль 24,32%, Японія 22,1%, Латвія 19,76%, Естонія 19,6%, Україна 18,6% та США 16,86% (рис. 1). Серед країн, де відбувається найменший розрив в оплаті праці між чоловіками та жінками є Норвегія 4,6%, Колумбія 4%, Бельгія 3,8%, Румунія 3,3% та Болгарія 2,55% [1].

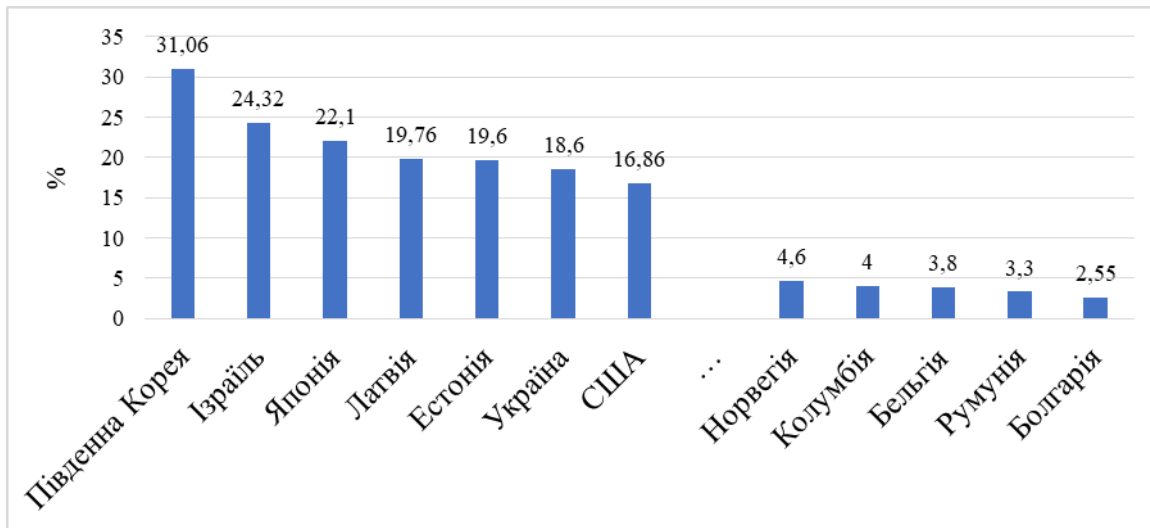

Рис. 1. Нерівність в платі праці в країнах світу, (%)

Розглядаючи гендерну нерівність Південної Кореї, необхідно сказати, що тут жінки працюють в таких секторах, де їх труд є низькооплачуваним і залежить від стажу роботи.

Друге та третє місця у рейтингу посіли Ізраїль та Японія. В Ізраїлі гендерний розрив оплати праці становить 24,32%, у Японії – 22,11%.

У Японії однією з причин гендерного розриву є велика кількість жінок, які є непостійними працівниками та займають мало місць у професіях з високим статусом, тому і отримують нижчу за інших заробітну плату.

В Україні розрив в заробітній платі між жінками та чоловіками становить 18,6%. Національною стратегією України до 2030 року є подолання гендерного розриву в оплаті праці, скоротивши його розрив до 13,6%.

Гендерний розрив в оплаті праці в США та Канаді становить 16,86% та 16,67% відповідно, на Кіпрі – 16,58%, в Фінляндії – 15,98%, Австралії – 15,31%, Британії – 14,35%, Німеччині – 14,2%, Швейцарії – 13,8%, Нідерланди – 13,33%, Ісландія – 12,9%, Мексика – 12,5%, Австрія – 12,38%, Угорщина – 12,35%, Франція – 11,82%, Португалія – 11,72%, Словаччина – 11,7%, Чехії – 11,52%, Мальті – 11,09% та інші [1].

За дванадцять років в Україні гендерна нерівність в оплаті праці між чоловіками та жінками суттєво змінилася (рис. 2).

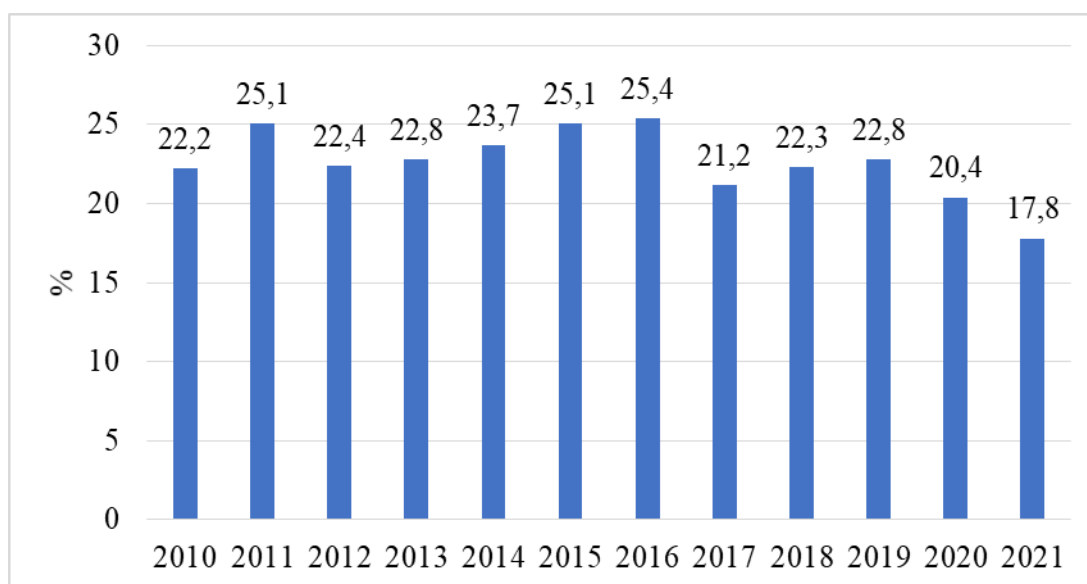

Рис. 2. Гендерна нерівність в Україні у 2010-2021 рр.

Гендерний розрив в оплаті праці в Україні у 2010-2020 рр. був більшим за 20% і лише із 2021 року зменшився. Виконуючи майже однакові види робіт, жінки отримували меншу заробітну плату, ніж чоловіки.

Так, із 2010 року розрив між середньомісячним заробітком чоловіків і жінок скоротився до 22,2%. В Україні чоловіки заробляли близько 2 тис. 538 грн. за місяць, а жінки – 1 тис. 974 грн. У 2014 році жінки заробляли близько 3 тис. 37 грн за місяць, що на 23,7% менше, ніж чоловіки (3 тис. 979 грн). Розрив збільшився до 2016 року, коли чоловіки заробляли трохи більше 6 тис. грн, а жінки – 4 тис. 480 грн. У 2018-му різниця між середньомісячним заробітком жінок і чоловіків становила -22,3%: чоловіки – 10 тис. 83 грн, жінки – 7 тис. 830 грн.

Середня зарплата чоловіків в 2019 році становила 11 тис. 961 грн на місяць, у жінок – 9 тис. 237 грн. У минулому році гендерний розрив в оплаті праці трохи скоротився: чоловіки на місяць отримували в середньому 13 тис. 35 грн, жінки – 10 тис. 373 грн. Лише у 2021 році жінки стали отримувати в середньому на 18% меншу зарплату, ніж чоловіки [2].

1. Всесвітній економічний форум (World Economic Forum) Global Gender Gap Report 2023. INSIGHT REPORT. JUNE 2023.

2. Гендерний розрив в оплаті праці: як відрізняється середня зарплата жінок і чоловіків в Україні. URL : <https://www.slovoidilo.ua/2021/06/10/infografika/suspilstvo/hendernyj-rozryv-oplati-praczi-yak-vidriznyayetsya-serednya-zarplata-zhinok-cholovikiv-ukrayini>